

Tegyük meg minden lehetőt a szén önköltségének csökkentéséért

A Várpalotai Szénbányászati Tröszt második negyedévi mérlege szerint a tervezett 825.000 forint veszteséggel szemben a tényleges veszteség 1.900.000 forint volt, tehát a negyedév folyamán 909.000 forint többletvesztés mutatkozott. Ez a tröszt dolgozó szempontjából rendkívül hátrányos. A terven felüli veszteség egyrészt veszélyezteti a tröszt igazgatói alapját, másrészt csökkenti, vagy teljesen megszüntetheti az év végi nyereségrészesedést.

Az eredményromlás okait vizsgálva, meg kell állapítanunk, hogy az nagyrészt önköltségromlásból adódik. A nyersszén második negyedévi tervezett önköltsége 140 Ft/to. volt, a tényszám viszont 142,34 Ft/to. volt. A termelt 389.572 to. szénre vonatkoztatva az önköltségromlás a második negyedévben 909 m Ft.

A költségromlás okainak elemzésénél rá kell mutatni néhány olyan tényezőre, amelyek a termelés irányításán, a takarékoságon stb. túlmenően a tröszt gazdaságosságát erősen befolyásolták.

tröszt mélyművelés	elővívás to.		fejtés to.	
	terv	tény	terv	tény
	55.700	47.759	246.428	261.587

Elővívásnál a lemaradás 7941 to., fejtésnél a túlteljesítés 15.159 to. 1 to. elővívásból nyert szén közvetlen költsége a második negyedév tényszámjai alapján 87,73 forint, 1 to. fejtésből nyert széné pedig 31,34 forint. Hozzávetőlegesen számítva tehát az elővívási to. terv teljesítése minimálisan 440.000 forintos, tonnánként 1,12 forintos költségromlást okozott volna a tényhez képest.

Lényeges javító tényező még a minden vonalon mutatkozó termelékenység-növekedés, amely vállalati szinten mintegy 6 százalékos.

A tröszt mennyiségi tervteljesítése ezzel szemben csak 103,3 százalékos, főként a létszámhiány miatt.

Az ismerlelt tényezők alapján megállapíthatjuk, — természetesen csak hozzávetőlegesen, — hogy az önköltségre kedvezően ható fejtés és elővívás arányteloldása, valamint a termelékenység emelkedése ellenére, ezért nem csökkent a tervezés viszonyítva az önköltség, mert a tervezésben a termelés üzemenkénti arányteloldását, s annak költségkihatását nem kellő súlyal vették figyelembe.

Az első negyedévben például az alacsony önköltségű Kulféjtés az össztermelésben 21 százalékot tett ki, ezzel szemben a második negyedévben a Kulféjtés részesedése mindössze 17,1 százalékos volt. A pillanatnyilag legmagasabb önköltségű S. II. akna részesedése viszont az első negyedévben 0,5 százalék, a második negyedévben 5,6 százalék volt. Amennyiben az első negyedév termelési összetételét a második negyedévben tartani tudtuk volna, úgy a második negyedév önköltsége 5,99 forinttal lett volna jobb a ténylegesnél. Romlottak a trösztnél a termelési viszonyok is, ugyanis a felsőpadi termelésről mind erősebben át kell térni az alsópadi termelésre, ami természetesen költség-növekedéssel jár.

A fejtés és elővívás arányteloldása viszont a tervezés viszonyítva javító tényezőként hatott. Az értékesítés csökkenése miatt mintegy 288.000 forintos termelési érték kiesés keletkezett, s ezt ellensúlyozta az ahydralás termelési költségeinél mutatózó 231.000 forintos költségmegtakarítás. Az ahydralási költség megtakarítása oka az, hogy az üzem a második negyedévben erőteljesen számolta fel az első negyedévben mutatkozó lazasságokat.

A harmadik negyedévre a Nehézipari Minisztérium trösztünk részére 136,10 forintos szénönköltséget írt elő. Ezt a szénönköltséget tervteljesíteni csak akkor tudjuk, ha a műszaki vezetés a termelés megfelelő műszaki feltételeit megteremti, a tervezett arányok betartásáról gondoskodik, másrészt a dolgozók a termelékenységet tovább növelik, s mindenki a maga vonalán, főként az anyagfelhasználás terén fokozza a takarékoságot.

Feltétlenül szükséges még a gazdálkodásra és elszámolásra vonatkozó rendeletek betartása, s a munka és bizonylati fegyelem erősítése.

A feltároló brigádok mintegy 1, 1,2 millió forint értékű történt volna. Ezek szerint mind a szolgálati éveket, mind az annak megfelelő kulcsszámokat felül kell vizsgálni és az előírásoknak megfelelően kell megállapítani. Az így megállapított kulcsszámokkal számfejtett összegből le kell vonni az 1956. decemberben kifizetett hűségjuttalom összegét és a fennmaradó részt lehet kifizetni 1957. szeptember 1-én.

Azok a dolgozók, akik az ellenforradalmi események során, illetve azt követően a karhatalomnál szolgáltak és szeptember 1 előtt visszatértek a bányához, továbbá azok, akik jelenleg is szolgálatot teljesítenek, de nyilatkozatot adtak, hogy a karhatalomtól történő felszerelésüket követően a bányához visszajönnek, hűségjuttalomban részesíthetők. Hűségjuttalmukat az 1956. augusztus, szeptember és október havi keresetük alapján kell elszámolni.

Minden egyéb, a dolgozók szolgálati idejének jogfolytonosságát érintő, valamint a hűségjuttalomra való jogosultságot szabályozó kérdésekre továbbra is azok a rendelkezések maradnak érvényben, amelyek az 1956. évi bányásznapon történt kifizetésre vonatkozóan érvényben voltak.

olyan anyagot tártak fel, amelyet az előző időszakok kapcsán az önköltség terhére már elszámoltak, de amely anyagokat valójában nem használták fel.

(Ez az adat hozzávetőleges, a végleges kiértékelés még nincs meg.) Beruházási keretek hiányában az elmúlt időszakokban nagyösszegű beruházási és felújítási munkákat számoltak el önköltség terhére. Az S. II. aknánál például a második negyedév folyamán mintegy 300.000 forintot.

Az ahydralált szénnel 57.000 forint eredményromlás mutatkozik. Az eredményromlás fő oka az, hogy a tervezettnél kevesebb szén ahydraláltunk és értékesítettünk.

Trösztünk vonatkozásában a szén ahydralása nyereséges, így a termelés kiesés veszteséggel jár.

Az értékesítés csökkenése miatt mintegy 288.000 forintos termelési érték kiesés keletkezett, s ezt ellensúlyozta az ahydralás termelési költségeinél mutatózó 231.000 forintos költségmegtakarítás. Az ahydralási költség megtakarítása oka az, hogy az üzem a második negyedévben erőteljesen számolta fel az első negyedévben mutatkozó lazasságokat.

Az építőipari tevékenységnél szintén eredményromlás mutatkozik, (227.000 forint). Keret nélkül saját tényleges beruházásokat hajtottunk végre, s ezt a Beruházási Bankkal ezideig még nem tudtuk elszámolni.

A harmadik negyedévre a Nehézipari Minisztérium trösztünk részére 136,10 forintos szénönköltséget írt elő.

Ezt a szénönköltséget tervteljesíteni csak akkor tudjuk, ha a műszaki vezetés a termelés megfelelő műszaki feltételeit megteremti, a tervezett arányok betartásáról gondoskodik, másrészt a dolgozók a termelékenységet tovább növelik, s mindenki a maga vonalán, főként az anyagfelhasználás terén fokozza a takarékoságot.

Feltétlenül szükséges még a gazdálkodásra és elszámolásra vonatkozó rendeletek betartása, s a munka és bizonylati fegyelem erősítése.

Dr. Kozma Andor

A tudományos élet magyar fiai

1878 július 9-én halt meg Skalnicszky Antal építész, a Műegyetemen a mű- és díszépítéstan első tanára, az első építész akadémikus. Nagy érdemei vannak fővárosunk nagy és széppé tétele terén. A Magyar Tudományos Akadémia épületének ő volt az építészvezetője és a tervező Stiller professzor magyar megbízottja. Skalnicszky tervei alapján, s vezetésével készült el 1927-ben a központi postahévíz. Ő tervezte a Műegyetem kiegészítő épületét, az új Nemzeti Színház homlokzatát és épületét, amit az első világháború után lebontottak. Az Egyetem Szerb utcai szárnyépületét és Egyetem utcai könyvtárápületét is ő tervezte. Ugyancsak az ő nevéhez fűződik az Oktogonon levő négy hatalmas sarokpalotának a megtervezése és építése.

A bányabeli áramutés különösen veszélyes

Mindenki tudja, hogy a villamoság milyen nagy áldás és, hogy mennyire megkönnyíti az emberek életét a villamosenergia történeti világítás, fűtés és gépi munkavégzés.

Ha azonban nem tartjuk be a villamosággal kapcsolatos előírásokat és szabályokat, könnyen életünkkel fizethetünk.

Különösen a bányában veszélyes az áramutés, mert ott többnyire sáros, vizes a talp és ezáltal testünk jól földel.

Jegyezzük meg jól, hogy nemcsak a nagyfeszültségű életveszélyes, hanem már a kisebb feszültségű — 110 voltos — berendezések is okoztak halálos baleseteket.

Amíg az elektromos készülékek és a kábelek szigetelése rendszerben van, addig megérintésük veszélytelen. Ha azonban a szigetelés valahol megsérül, akkor a gépet, a kapcsoló háza, a kábel páncélzata feszültség alá kerül. Ha az ilyen feszültség alá került — berendezést megérintjük, áramütés kapunk, mert az áram testünkön keresztül folyik le a földre.

Melyek tehát a legfontosabb biztonsági szabályok, melyeket minden új dolgozónak ismernie kell, hogy az áramütéses vagy áramégetéses balesetet el tudja kerülni?

Először is szokjuk meg, hogy lámpánkat sohasem akasszuk kábelre, mert így már sok dolgozó szenvedett áramütést.

A védőföldelésre munka közben ügyeljünk, a földelővezetéket ne használjuk fel más célra. Amennyiben megsérül a földelő, úgy azt haladéktalanul jelentjük a felügyelőnek, vagy az ügyeletes bányavillanyszerelőnek (frontszerelőnek).

Villamosberendezést javítani, kiégett biztosítékot kicserélni csak szakembernek (villanyszerelőnek) szabad.

A biztosíték akkor olvad ki, illetve az automata akkor kapcsol ki, ha a gépet túlterhelik, vagy úgynevezett rövidzárlat esetén. Típusú ilyenkor előbb meg kell keresni az okot, amely feladat elvégzéséhez szakképzettség szükséges.

A villamosvezetékekkel, illetőleg az árammal játszani — munkatársunkat megrézfálni — szigorúan tilos.

Villamosáram okozta tüzet vízzel oltani tilos, mert a víz jól vezeti az áramot. Oltásra száraz homokot, vagy poroltókészüléket használjunk.

Mi a teendő, ha valamely munkatársunk áramütést szenvedett? A legelső feladat a balesetet az áram hatása alól megmenteni.

Ez a helyzettől függően több megoldással végezhető el: Kikapcsolunk, vagy a biztosítékot kicseréljük, vagy a vezetéket száraz fadarabbal szétszakítjuk. Ilyenkor mindig álljunk száraz deszkára, kezünket száraz ruhával vagy gumikesztyűvel védjük. A sérültet csak száraz ruhájánál fogva ragadjuk meg. Ha a balesetes keze görcsösen fogja a vezetéket, akkor száraz ruhadarabbal (gumikesztyűvel) védett kezünkkel újjaik egyenként feszítsük le, de ilyenkor is álljunk feltétlenül száraz deszkából készült alapzatra.

Ezután oldjuk meg a balesetes ruháját és alkalmazzunk mesterseges lélegeztetést mindaddig, míg az orvos a helyszínre nem érkezik.

Tábori István

„Szeretnünk kell a kazánok bűgását”

Keves olyan üzemenrész van a November 7 Erőműben, amelyről úgy nyilatkoznak, mint a kazánhátról. Emlegetik őket, amikor a jókat dicsérik, és akkor is, ha olyan üzemenről van szó, amit esetleg szégyélni kell.

Büszkeség az, hogy az ellenforradalmi időszak alatt ennél az üzemenél volt legjobban a munkafegyelm. Az itt dolgozók képesek voltak arra is, hogy 16 órán keresztül dolgozzanak, mert tudták: ha leáll az erőmű, s beállnak a hidegek, akkor esetleg négy évbe kerül, míg hatalmas költséggel ismét felszerelik ezt a hatalmas gyárat. Amióta pedig szégyenkezni kell az, hogy az erőmű üzemei között itt van a legnagyobb forgalom, s alig találunk a dolgozók között 10 olyan embert, aki üzemenlátás óta kitartott volna a kazánház mellett.

Ilyen előítéletek mellett kerestük meg a kazánház egyik szakjának főgozót, hogy megtudjuk, mi az oka ennek az ellentmondó véleménynek? Miért van az, hogy egyszer a legjobbak, s ugyanakkor a legrosszabbak is tudnak lenni?

— Nincs ebben semmi különös — mondja Scheffer Ferenc kazánfőgépész. — Mi foglalkozunk a legtöbb új dolgozóval s érthető, ha egy dolgozó meg smeri munkatevéletét és a többi üzemek munkaviszonyait, akkor igyekszik magának a legjobb helyet, illetve legjobb üzemi munkahelyet kiválasztani. Ezért van az, hogy a mi gondjaink mindig megismétlődnek.

Akt írt megmarad annak szerető

kell nagyon az erőművet, ezeknek a kazánoknak a bűgását, ami a hozzáértőknek azt is elárulja, hogy van-e hiba, vagy kifogástalanul üzemelnek. Ugyanis, ha baj van, itt az egész üzemenek egy emberként kell szemérmot ragadni és segitenu elhárításán. Legtöbb bajt a szén minősége okozza. Ha nem olyan minőségű szénemot kapunk, csökken a gőztermelés, s vele párhuzamosan az energia termelésünk is. Előfordul az is, hogy a szén nagysága nem a kívánt méret szerint jön üzemenkbe, és ezáltal az adagoló berendezések eltömítenek. Ilyenkor nagyon sok munkánk van. A munkát akadályozza az is, hogy a szellőző berendezés hiányos, pótlása pedig igen bajos, mivel nehezen beszerezhető anyagok szükségesek hozzá. Aztán kevés gondot fordítanak arra is, hogy az egyes nagyjavítások után a tetőn kivágtott lyukakat betömjük. Ugyanis az esőzések alkalmával a gépek rongálódnak s a dolgozók megfáznak. A munkások, véleményem szerint, megérik az idők szavát, ezért is tudunk néha átlagon felüli eredményeket is felmutatni. — Ennyit tudunk meg tőle. A többi már önmagáért beszél. Kiderült, nem is olyan rossz ez a kazánház, mint ahogy néha emlegetik, mert a szén után itt indult el a munka a munkaverseny, s itt szálltak harcba a salakéghető megjavításáért, a kazánok hatásfokának kihasználásáért stb.

Az eredmények azóta nem is mondhatók rossznak. Igaz nem az a szak került ki győztesen, akikkel ég-

pen beszélünk. Július hó folyamán a III-as szak, Nagy József vezetésével lett az első, második pedig az I-es harmad, Kurucz Lászlóék, harmadik helyen végzett a II-es harmad, Varga Ferenc vezetésével. Azt mondják, az ő megszokott helyük a jó második hely, de júniusban ők hozták el az elsőket. Viszont most harmadikok lettek. De az, hogy az erőmű sikeresen teljesítette az első fél éves tervét, és nyereségesek voltak, 1957. év folyamán végig, abban Varga Ferenc brigádjának is érdeme van. Most véleményünk szerint kialakult egy olyan kollektíva, amelylyel lehet eredményt elérni, hisz azok a rendbontók, akik októberben az üzem ledállításáról beszéltek, azok már rég hűtlenek hazájukhoz. Ezt lehetne röviden elmondani ezekről az emberekről, akik pillanatnyilag most a kezelőtáblák s a különböző gépek mellett állnak, figyelnek, vigyázzák a gyárat, lesik a kazánok bűgását, vajon nincs-e valami baj?

Úgy érezzük, hogy a kazánháziankól ennyit mondani kevés, hisz hatalmas gépóriásokat irányítanak, vízzel, gázzal, gépekkel dolgoznak, s mindentől erő, energiát kovácsolnak, hogy ne csak fonyt, kultúrát, hanem munkakönnyebbéte jelentő gépeket is adjanak az ember szolgálatába. Nem tudunk egyénéről beszélni, mert a legkisebb segémunkáknak is ugyanakkora az érdeme, mint a másoknak, s valamenynyen becsülettel állják meg helyüket a munka frontján.